

Hvilke unge får støtte i studievalget?

Februar 2021

Baggrund

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har tidligere vist, at studerende, der ikke er afklarede med deres studievalg, når de søger ind på en uddannelse, har højere frafaldsrisiko (EVA, 2018). I studievalgsprocessen kan det derfor gavne de studerende at få støtte fra personer i omgangskredsen eller fra personer med et særligt kendskab til de uddannelser, der interesserer dem. I denne minianalyse kortlægger EVA, hvem der støtter de studerende i deres studievalg, hvilke grupper, der har fået mest støtte, samt sammenhængen mellem studievalgsstøtte, og hvor afklarede de studerende er med deres studievalg.

Hovedresultater

- Studerende får hovedsageligt støtte fra familie og venner, når de skal træffe studievalg. 54 % har fået støtte af deres familie og 39 % fra deres venner.
- De studerende, der får støtte fra deres familie til at træffe studievalg, er ofte dem, der også får støtte fra andre personer i deres liv. Fx har 57 % af disse også fået støtte fra én eller flere af deres venner. For de studerende, der i mindre grad får støtte af deres familie, er det kun 18 %, der også har fået støtte fra deres venner.
- Nogle grupper får i højere grad støtte fra familien i studievalget end andre. Det gælder:
 - Studerende på professions- og akademiske bacheloruddannelser (hhv. 56 % og 55 %), mod 47 % af de studerende på erhvervsakademiuddannelserne.
 - 62 % af de kvindelige studerende mod 46 % af de mandlige studerende.
 - 59 % af studerende med et snit på 10 eller derover mod 50 % af studerende med et snit på 4 eller derunder.
- Den gruppe studerende, der er mest afklarede i deres studievalg, er også dem, der har fået mest støtte i studievalgsprocessen.

Kontakt

- Konsulent Andreas Pihl Kjærsgård, 2299 4798, apk@eva.dk
- Kommunikationskonsulent Iben Munk Mortensen, 35254621, imm@eva.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

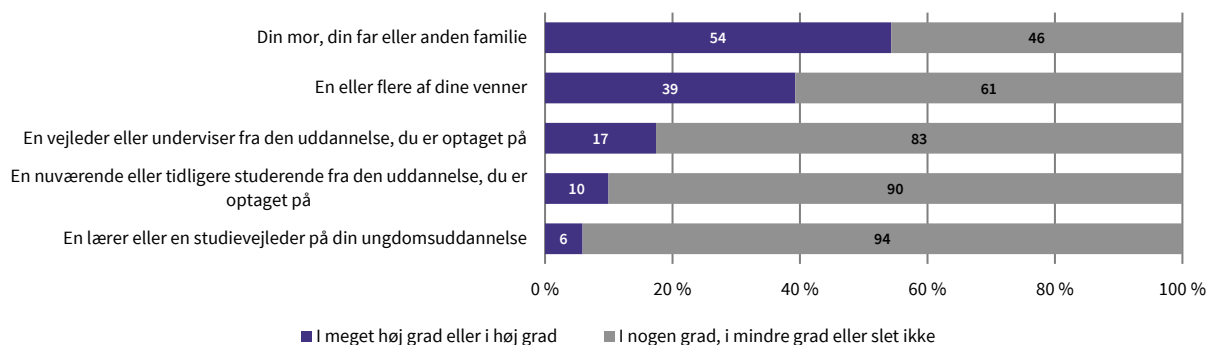
Over halvdelen af de studerende har fået støtte af deres familie til at træffe deres studievalg

Figur 1 viser, hvilke personer der ifølge de studerende selv har støttet dem i at træffe deres studievalg.

Over halvdelen af de studerende (54 %) angiver, at de i meget høj eller i høj grad er enige i, at deres mor, far eller anden familie har støttet dem i at træffe deres studievalg. Fire ud af ti (39 %) angiver, at de har fået støtte fra en eller flere venner i studievalget. Langt færre studerende angiver, at en række forskellige personer uden for deres omgangskreds har støttet dem i deres studievalg:

FIGUR 1

I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg? (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten.

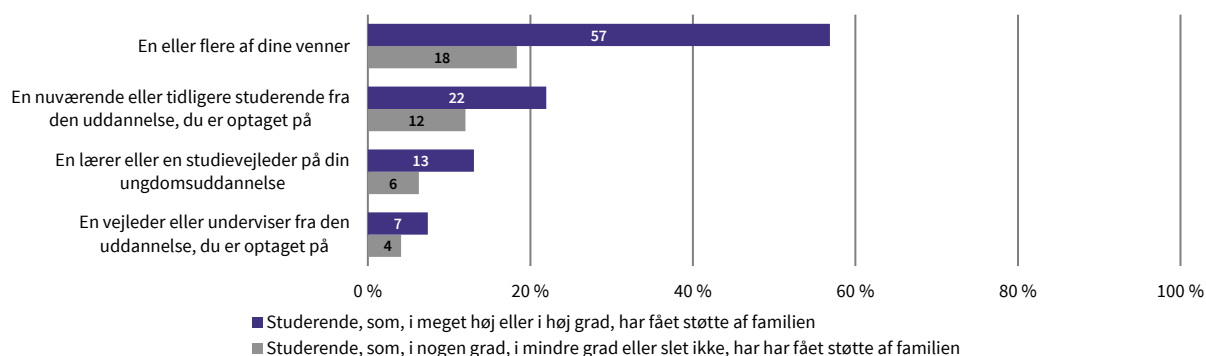
Note: Spørgsmål: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Svarmulighederne "I meget høj grad" og "I høj grad" er slået sammen til "I meget høj grad eller i høj grad", og "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen til "I nogen grad, i mindre grad eller slet ikke". Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 22.558.

Studerende, der har fået støtte af deres familie, har i højere grad også fået støtte af andre personer til at træffe deres studievalg

Figur 2 viser, at studerende, der har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til, at have fået støtte af deres mor, far eller anden familie, også i højere grad har fået studievalgsstøtte fra venner og personer uden for deres omgangskreds. Figuren viser fx, at over halvdelen (57 %), der får støtte hjemmefra, også får støtte fra deres venner. Til sammenligning er det kun 18 % af de studerende, som har svaret, at de i mindre grad får støtte fra familien, som også får støtte af deres venner.

FIGUR 2

Andelen af kommende studerende, som får henholdsvis meget eller lidt støtte fra deres familie til at træffe studievalg, og som samtidig får støtte fra følgende personer (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten, samt data fra Danmarks Statistik.

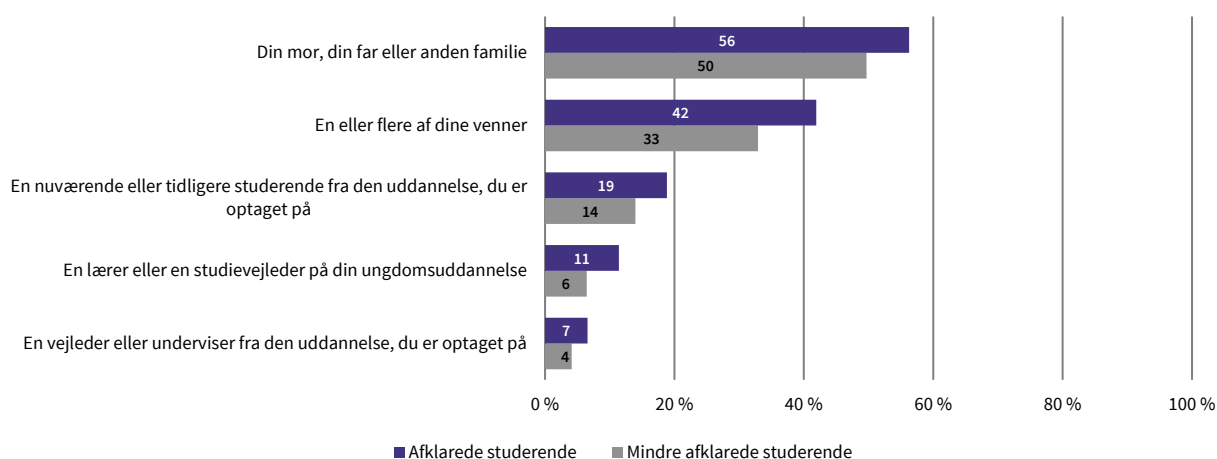
Note: Figuren viser sammenhængen mellem svarene på forskellige personer, der spørges ind til i spørgsmålet: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Figuren fokuserer på sammenhængene mellem svarene på spørgsmålet om støtte fra mor, far eller anden familie og de andre personer, der er spurgt ind til. Figuren viser således andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til personerne, der spørges ind til i spørgsmålet for hhv. studerende, der har svaret, at de "I meget høj grad" eller "I høj grad" har fået støtte af mor, far eller anden familie og studerende, der har svaret "I nogen grad", "I mindre grad" eller "Slet ikke" til samme. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 22.557.

Studerende, der er afklarede med deres studievalg, har i højere grad fået støtte i studievalgsprocessen

Figur 3 viser, at studerende, der var afklarede med deres valg af uddannelse, da de søgte ind, i højere grad har fået støtte i studievalgsprocessen, end studerende, der i mindre grad var afklarede med deres valg af uddannelse. Fx angiver 42 % af de afklarede studerende, at de har fået støtte til at træffe deres studievalg af en eller flere venner, mod 33 % blandt de mindre afklarede studerende.

FIGUR 3

Andele af kommende studerende, der var henholdsvis meget eller lidt afklarede med studievalget, og som i meget høj eller i høj grad oplever, at følgende personer har støttet dem i at træffe deres studievalg (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten, samt data fra Danmarks Statistik.

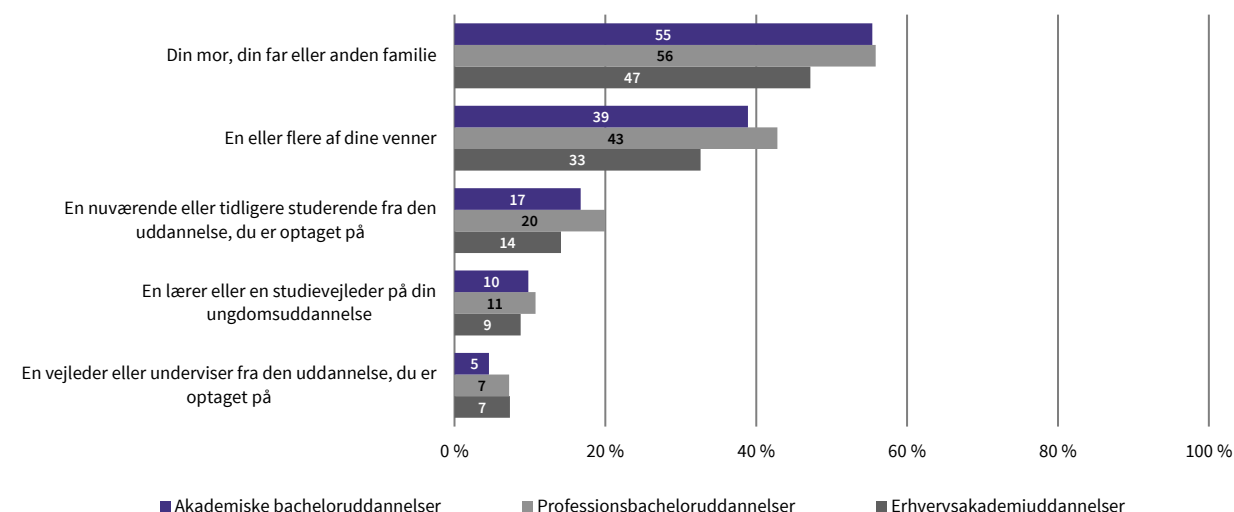
Note: Figuren viser sammenhængen mellem to spørgsmål. Første spørgsmål er: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Andet spørgsmål er: "I hvilken grad passer følgende udsagn på dig: 'Da jeg søgte, følte jeg mig helt afklaret med, at jeg ville studere på netop den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på?'" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til personerne, der er spurgt ind til i første spørgsmål. Svarene på andet spørgsmål er samlet i to grupper: *Afklarede studerende*: studerende, der "I høj grad" eller "I meget høj grad" var afklarede om deres valg af den uddannelse, de blev optaget på, da de søgte. *Mindre afklarede studerende*: studerende, der "I nogen grad", "I mindre grad" eller "Slet ikke" var afklarede om deres valg af den uddannelse, de blev optaget på, da de søgte. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 22.504.

Studerende på erhvervsakademiuddannelserne har i mindre grad fået støtte af familie og venner til at træffe deres studievalg

Figur 4 viser, at studerende på erhvervsakademiuddannelserne i mindre grad har fået støtte i studievalgsprocessen, end studerende på professionsbacheloruddannelser og akademiske bacheloruddannelser. Figuren viser fx, at 47 % af de studerende på erhvervsakademiuddannelserne angiver, at deres mor, far eller anden familie har støttet dem i at træffe deres studievalg, mens det samme gælder 55 % og 56 % for studerende på hhv. akademiske bacheloruddannelser og professionsbacheloruddannelserne.

FIGUR 4

Andele af kommende studerende på forskellige typer af videregående uddannelser, der i meget høj grad eller i høj grad oplever at følgende personer har støttet dem i at træffe deres studievalg (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten, samt data fra Danmarks Statistik.

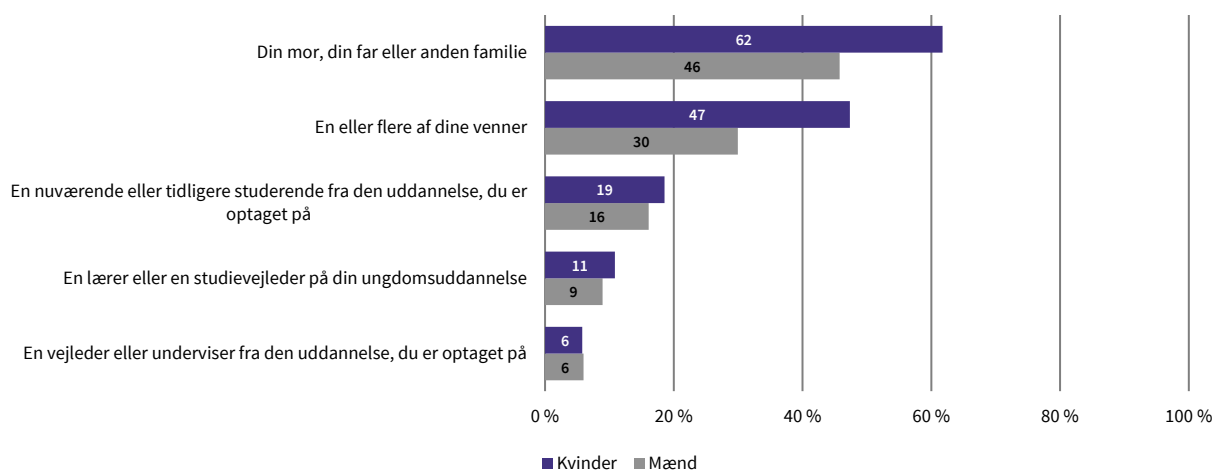
Note: Spørgsmål: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til de personer, der spørges ind til i spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 22.558.

Kvinder har i højere grad fået støtte af familie og venner til at træffe deres studievalg end mænd

Figur 5 viser, at kvindelige studerende i højere grad oplever at have fået støtte til at træffe deres studievalg af en række forskellige personer, end mandlige studerende gør. Fx har to ud af tre (62 %) kvindelige studerende fået støtte fra deres mor, far eller anden familie, mens det samme gør sig gældende for under halvdelen (46 %) af de mandlige studerende.

FIGUR 5

Andele mandlige og kvindelige kommende studerende, der i meget høj eller i høj grad oplever, at følgende personer har støttet dem i at træffe deres studievalg (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten, samt data fra Danmarks Statistik.

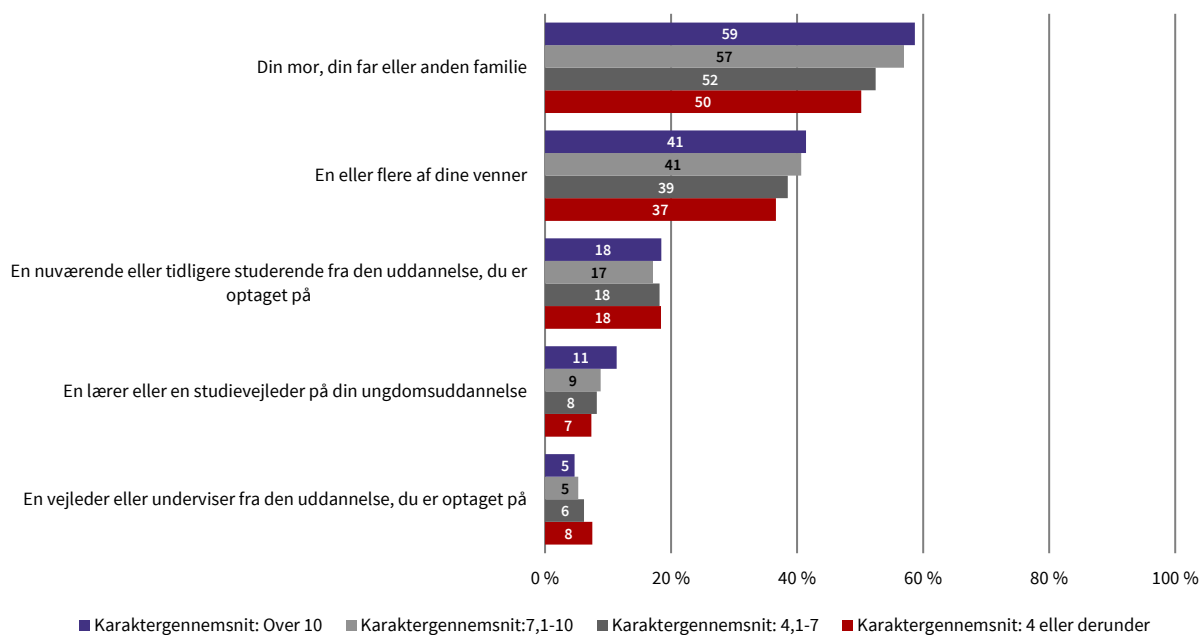
Note: Spørgsmål: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til personerne, der spørges ind til i spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 22.503.

Studerende med høje karakterer har i højere grad fået støtte af familie og venner til at træffe deres studievalg

Figur 6 viser, at studerende med høje karaktergennemsnit fra deres gymnasiale uddannelse i højere grad har fået støtte til at træffe deres studievalg af familie og venner, end studerende med lavere karaktergennemsnit. Figuren viser fx, at 59 % af de studerende med et snit på 10 eller derover angiver, at deres mor, far eller anden familie har støttet dem i at træffe deres studievalg, mens det samme gælder 50 % blandt studerende med et snit på 4 eller derunder.

FIGUR 6

Andele kommende studerende med forskelligt gymnasialt karaktergennemsnit, der i meget høj grad eller i høj grad oplever, at følgende personer har støttet dem i at træffe deres studievalg (procent)

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2019-kohorten, samt data fra Danmarks Statistik.

Note: Spørgsmål: "I hvilken grad har følgende personer støttet dig i at træffe dit studievalg?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "I meget høj grad" og "I høj grad" til de personer, der spørges ind til i spørgsmålet. Spørgsmål er stillet til kommende studerende, der er tilbudt en studieplads på en videregående uddannelse via KOT (Den Koordinerede Tilmelding) i august 2019. Resultaterne er vægtet efter populationen af kommende studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2019. N = 19.060.

Datagrundlag og litteratur

Analysen bygger på tre datakilder: EVA's egne spørgeskemadata, registerdata fra Danmarks Statistik (DST) og data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). Grundpopulationen indbefatter alle studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2019. Studerende uden en gymnasial uddannelse samt efteroptagede, udenlandske studerende og vinterstartere er ikke med i grundpopulationen. De studerende i grundpopulationen har fået tilsendt et spørgeskema i august 2019, og de studerende, der har svaret på dette spørgeskema, udgør notatets analysepopulation (N = 27.807). Hertil er koblet data fra Den Koordinerede Tilmelding og Danmarks Statistik.

Analyserne er vægtede via *propensity score*-vægtning for at sikre, at analyseudvalget afspejler populationen bedst muligt. Vægtningen tager højde for skævheder i repræsentativiteten efter gymnasietype, gymnasiekarakterer, alder, køn, herkomst, forældres uddannelse, optagelsesprioritet og sektor. Se EVA (2020) for en uddybende beskrivelse af vægtningsstrategien.

Kilde: EVA. (2018). Studievalg og frafald på de videregående uddannelser. Danmarks Evalueringsinstitut.

Kilde: EVA. (2020). Sociale forskelle i studerendes uddannelsesforventninger. Danmarks Evalueringsinstitut.